

MATTI PYYKKÖ,

Matti Pyykkö Kristiansundissa toisen päivän saaliin kanssa.



Sukeltaja

Vuoden sukelluskalastaja

Matti Pyykkö valittiin Vuoden 2003 sukelluskalastajaksi kotimaan ranking-kilpailujen perusteella. Hän oli myös menestynein suomalainen kansainvälisesti. Pyykkön tultua toiseksi arvostetussa Kristiansund Cupissa kirjoitti ranskalainen alan julkaisu Apnea Matista hämmästelevään ja ylistävään sävyyn. Kyselimme, miten tähän on tultu.

■ Pyykkö aloitti sukelluskalastuksen vuonna 1996.

– Kävimme Jukka Rapon kanssa samana vuonna Helsingin Urheilu-Sukeltajien pullosukelluskurssin, hän kertoo. Ennen sukelluskalastusta harrastin aktiivisesti jalkapalloa ja sulkapalloa.

Mikä sukelluskalastuksessa kiehtoo?

– Olen viettänyt lapsuuteni kesät Hiittisten saaristossa. Onkiminen oli suuri intohimoni. 80-luvulla, kun Hiittissäkin oli vielä kirrkaat vedet. Snorklaailin ja ihmettelin ahvenia. Vesi on muutenkin ollut minulle tuttu elementti, Matti kertoo.

– Asuin nuoruuteni Helsingin Kumpulassa, jossa on maauimala. Koko lapsuuteni olen siis haaveillut kalojen maailmasta. Yhtäkkiä minulle avautui laji, jossa pääsin kalojen joukkoon. Se oli rakkautta ensi silmäyksellä.

Matti Pyykkö harjoittelee sukelluskalastuskilpailuihin osallistumalla ”kolme-neljä kertaa talvessa leireille Mallorcalle.

– Mallorca on Euroopassa haastavin paikka sukelluskalastamiseen, koska siellä ovat kalat vähissä ja tosi syväällä. Mitä vaikeammassa olosuhteissa oppii kalastamaan, sitä paremmin kilpailut sujuvat kalaisissa vesissä. Henkinen puoli korostuu aina kun kalaa on vähän. Usein voitto tulee vain yhden kalan erolla. Siksi pitää taistella sataprosenttisesti koko ajan. Kun olen Helsingissä, niin käyn joka päivä parin tunnin treeneissä Mäkelänniemen uintikeskuksessa. Talvella pelaan myös sähköä, lenkkeien ja pelaan sulkapalloa, Matti tarkentaa.

Miksi sitten stadin kundi muutti Hankoon? Hanko on Pyykkön mukaan Etelä-Suomen paras sukelluskalastuskohde.

– Vedet ovat tietenkin samentuneet, mutta Hankoniemen ympäristö on sukelluskalastajalle erityisen haastava, koska kalat



Kristiansund Cupin voittajakolmikko, vasemmalta Norjan Tonny Hansen, Espanjan Joseba Kerejeta ja Suomen Matti Pyykkö.

ovat aina eri paikoissa. Lisäksi Hangossa pääsee nopeasti veteen: kun lähdän asunnostani, olen jo puolen tunnin kuluttua veden alla, Matti sanoo.

Suuria saaliita ja elämyksiä

Matti Pyykkön suurimmat kalat ovat 12,5-kiloisen hauki, jonka hän sai lokakuussa 2001 Hangossa sekä kuningasmakrilli, 17,5 kilo. Sen hän sai Brasilissa marraskuussa 2002. Mieleen jäävin vesikokemus on Hangosta.

– Olin tammikuussa yösukeltamassa Hangossa Tulliniemen rannalla. Yhtäkkiä piivet väistyivät ja taivas kirkastui. Pakkanen laski heti -12 asteeseen. Vesi jäätty rätisten ympärillä. Pienessä hypotermiassa ja märkäpuku ylläni tunsin olevani osa mahtavaa Suomen luontoa.

Pyykkö viettää avovedessä 60 päivää vuodessa, uima-altaalla 100 tuntia. Lajin tullevaisuudennäkymät ovat hänen mielestään hyvät.

– Sukelluskalastus on hieno laji, varsinkin Suomessa, koska siihen liittyy niin vahvasti luonnossa oleminen ja luonnon aistiminen. Ihmiset, jotka saavat kokea hienon sukelluskalastusviikonlopun vaikkapa syksyn kuulauudessa, jatkavat lajia varmasti. Sukelluskalastuskilpailuissa vaaditaan sisua, siinä yksi syy, miksi suomalaiset hallitsevat pohjoismaista sukelluskalastusta. Meillä on myös paljon nuoria upeita urheilijoita. Tullevaisuudessa menestymme varmasti vielä paremmin kansainvälisissä kisoissa.

Pyykkön tärkein neuvo sukelluskalastajalle, joka haluaa kalastaa ja kilpailla ulkomailta, on: mene heti espanjan kielikursseille.

– Koska puhun espanjaa, olen luonut uskonnattomia ystävyysseurteita. Kukaan ei ymmärrä sukelluskalastajaa paremmin kuin toinen sukelluskalastuksen ammattilainen. Suomessa olen ainut puoliammattilainen,

joten viihdyn Espanjassa erityisen hyvin. Siellä sukelluskalastuskulttuurilla on vahva perinne ja useita lajiin täysin rakastuneita henkilöitä.

Mitä edellytyksiä vaaditaan kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvilta sukelluskalastajilta?

– Olen osallistunut MM-, EM- ja PM-kilpailuihin sekä lukuisiin muihin kansainvälisiin mittelöihin. Tammikuussa 2004 minut on kutsuttu Mallorcalle, Masters of Spearfishing tapahtumaan. Palman kaupunki kutsuu maailman parhaita sukelluskalastajia kilpailuun. Itse edustan Pohjois-Eurooppaa, Matti Pyykkö kertoo.

– Taustaorganisaation pitää olla kunnossa, hän jatkaa. SUSL on tukenut hienosti toimintaamme ja auttanut meitä kehittymään. Kehittymisemme turvaamiseksi meidän on lisäksi löydettävä muutama sponsori, näin varmistuisivat mahdollisuutemme harjoitteluun kilpailualueella ennen kansainvälisiä kisoja. Koska sukelluskalastus Suomessa on erityisen vaativaa, on meillä kokemuksemme karttuessa todella hyvät mahdollisuudet nousta koko Pohjois-Euroopan johtavaksi sukelluskalastusmaaksi, Matti uskoo.

– Kun suomalainen lähtee ulkomaille kilpailemaan, ovat olosuhteet siellä veden alla yleensä aina lämpimämmät ja kirrkaammat. Meillä ei ole motivaation puutetta ja taistelemme aina täysillä. Emme kuulu hemmoteltuihin sukelluskalastajiin. Meidän pitää vaan opiskella lisää erityisesti Tyynen valtameren kalojen käyttäytymistä.

Kuin kala vedessä

– Kansainvälisen tason kalastajan pitää pystyä tekemään kahden minuutin sukelluksia ja vieraillemaan 30 metrin syvyydessä. Näillä kyvyillä pärjää fyysisesti kaikille, mutta kalastuksen aistin kehittämiseen huipputasolle vaaditaan vähintään 100 sukelluskalastuspäivää vuodessa.

– Ulkomaiset sukelluskalastajagurut edustavat usein kansainvälisiä sukellusmerkkejä, joten heidän taloutensa on turvattu. He harjoittelevat pääosin kalastamalla 4–5 kertaa viikossa lähes läpi vuoden. He ovat ylivoimaisia virttojen, meren, sään ja kalojen aistimisessa. He ovat siis lähes kaloja itsekin. Siihen minulla on valitettavasti vielä pitkä matka, vaikka varpaiden välissä alkaa olla jo ihoa, Matti nauraa.

TEKSTI: STIG GUSTAVSSON

KUVAT: JUUKA RAPO, KIMMO HOHKURI

Sukeltaja